Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Tredje Udvidede Afdeling)

10. januar 2017*

»Ansvar uden for kontraktforhold — præcisering af stævningen — forældelse — antagelse til realitetsbehandling — artikel 47 i chartret om grundlæggende rettigheder — rimelig sagsbehandlingstid — økonomisk skade — lidte tab — renter af det ikke-betalte bødebeløb — omkostninger til bankgaranti — fortabelse af mulighed — ikke-økonomisk skade — årsagsforbindelse«

I sag T-577/14,

Gascogne Sack Deutschland GmbH, Wieda (Tyskland),

Gascogne, Saint-Paul-les-Dax (Frankrig),

ved advokaterne F. Puel, E. Durand og L. Marchal,

sagsøgere,

mod

Den Europæiske Union, repræsenteret ved Den Europæiske Unions Domstol, først ved A. Placco, derefter ved J. Inghelram og S. Chantre, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

støttet af:

Europa-Kommissionen ved N. Khan, V. Bottka og P. van Nuffel, som befuldmægtigede,

intervenient,

vedrørende et søgsmål i medfør af artikel 268 TEUF med påstand om erstatning for den skade, som sagsøgerne angiveligt skulle have lidt som følge af sagsbehandlingstiden ved Retten i de sager, som gav anledning til dom af 16. november 2011, Groupe Gascogne mod Kommission (T-72/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:671), og af 16. november 2011, Sachsa Verpackung mod Kommissionen (T-79/06, ikke trykt i Sml. EU:T:2011:674),

har

RETTEN (Tredje Udvidede Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, S. Papasavvas, og dommerne I. Labucka, E. Bieliūnas (refererende dommer), V. Kreuschitz og I.S. Forrester,

* Processprog: fransk.

justitssekretær: fuldmægtig G. Predonzani,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 28. juni 2016,

afsagt følgende

Dom

Tvistens baggrund

1 Ved stævninger indleveret til Rettens Justitskontor den 23. februar 2006 anlagde henholdsvis Sachsa Verpackung GmbH, nu Gascogne Sack Deutschland GmbH, og Groupe Gascogne SA, nu Gascogne, sag til prøvelse af Kommissionens beslutning K(2005) 4634 af 30. november 2005 om en procedure i henhold til [artikel 101 TEUF] (sag COMP/F/38 354 – Industrisække) (herefter »beslutning K(2005) 4634«). I stævningerne nedlagde selskaberne nærmere bestemt påstand om, at beslutningen annulleredes, for så vidt som den vedrørte dem, eller subsidiært, at den bøde, som de var blevet pålagt, blev nedsat.

2 Ved dom af 16. november 2011, Groupe Gascogne mod Kommissionen (T-72/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:671), og af 16. november 2011, Sachsa Verpackung mod Kommissionen (T-79/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:674), frifandt Retten Kommissionen i disse sager.

3 Ved appelskrifter indleveret den 27. januar 2012 iværksatte Gascogne Sack Deutschland og Groupe Gascogne appel til prøvelse af dom af 16. november 2011, Groupe Gascogne mod Kommissionen (T-72/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:671), og af 16. november 2011, Sachsa Verpackung mod Kommissionen (T-79/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:674).

4 Ved dom af 26. november 2013, Gascogne Sack Deutschland mod Kommissionen (C-40/12 P, EU:C:2013:768), og af 26. november 2013, Groupe Gascogne mod Kommissionen (C-58/12 P, EU:C:2013:770), forkastede Domstolen appellerne.

Retsforhandlinger og parternes påstande

5 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 4. august 2014 har sagsøgerne, Gascogne Sack Deutschland og Gascogne, anlagt nærværende sag mod Den Europæiske Union, repræsenteret ved Den Europæiske Unions Domstol.

6 Ved særskilt processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 17. november 2014 har Den Europæiske Unions Domstol fremsat en formalitetsindsigelse i medfør af artikel 114, stk. 1, i Rettens procesreglement af 2. maj 1991.

7 Ved kendelse af 2. februar 2015, Gascogne Sack Deutschland og Gascogne mod Den Europæiske Union (T-577/14, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:80), forkastede Retten den af Den Europæiske Unions Domstol rejste formalitetsindsigelse og udsatte afgørelsen om sagens omkostninger.

8 Ved appelskrift indleveret til Domstolens Justitskontor den 11. marts 2015 iværksatte Den Europæiske Unions Domstol appel, registreret som C-125/15 P, til prøvelse af kendelsen af 2. februar 2015, Gascogne Sack Deutschland og Gascogne mod Den Europæiske Union (T-577/14, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:80).

9 Ved kendelse af 14. april 2015 udsatte formanden for Rettens Tredje Afdeling på anmodning af Den Europæiske Unions Domstol sagen indtil Domstolens afgørelse i sag C-125/15 P, Domstolen mod Gascogne Sack Deutschland og Gascogne.

10 Ved kendelse af 18. december 2015, Domstolen mod Gascogne Sack Deutschland og Gascogne (C-125/15 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2015:859), blev sagen slettet af Domstolens register.

11 Efter genoptagelse af sagens behandling i nærværende sag indgav Europa-Kommissionen ved processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 15. januar 2016 anmodning om at måtte intervenere til støtte for Den Europæiske Unions Domstols påstande.

12 Den 17. februar 2016 indgav Den Europæiske Unions Domstol svarskrift.

13 Samme dato henviste Retten nærværende sag til Tredje Udvidede Afdeling.

14 Den 2. marts 2016 traf Retten afgørelse om, at en yderligere udveksling af processkrifter ikke var nødvendig. I øvrigt opfordrede Retten inden for rammerne af foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse i artikel 89 i Rettens procesreglement Den Europæiske Unions Domstol til at oplyse, om den havde anmodet om og fået samtykke fra sagsøgerne og Kommissionen til at fremlægge visse dokumenter, som fremgik af bilagene til svarskriftet, og som vedrørte den sag, der gav anledning til dom af 16. november 2011, Groupe Gascogne mod Kommissionen (T-72/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:671, herefter »sag T-72/06«), og den sag, der gav anledning til dom af 16. november 2011, Sachsa Verpackung mod Kommissionen (T-79/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:674, herefter »sag T-79/06«).

15 Ved kendelse af 15. marts 2016, Gascogne Sack Deutschland og Gascogne mod Den Europæiske Union (T-577/14, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:189), imødekom formanden for Rettens Tredje Udvidede Afdeling Kommissionens anmodning om at måtte intervenere til støtte for Den Europæiske Unions Domstols påstande og præciserede, at Kommissionen har de i artikel 116, stk. 6, i procesreglementet af 2. maj 1991 fastsatte rettigheder.

16 Den 18. marts 2016 besvarede Den Europæiske Unions Domstol det i præmis 14 nævnte spørgsmål. Domstolen anførte, at Retten principalt skulle fastslå, at Domstolen ikke havde pligt til at anmode om og opnå samtykke fra sagsøgerne og fra Kommissionen for at kunne fremlægge dokumenterne vedrørende sag T-72/06 og sag T-79/06, og subsidiært, at sagsøgerne og Kommissionen stiltiende havde givet dette samtykke. Mere subsidiært anmodede Den Europæiske Unions Domstol om, at dens svar blev behandlet som en anmodning om foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse, hvorved Retten skal anordne fremlæggelsen i nærværende sag af de dokumenter, der udgør sagsakterne i sag T-72/06 og sag T-79/06, navnlig bilagene til svarskriftet.

17 Den 4. april 2016 besluttede formanden for Rettens Tredje Udvidede Afdeling for det første at fjerne de dokumenter, der fremgik af bilagene til svarskriftet i nærværende sag, og som vedrørte sag T-72/06 og sag T-79/06, fra sagsakterne. Denne afgørelse var begrundet med henvisning til dels, at Den Europæiske Unions Domstol hverken havde anmodet om eller opnået samtykke fra parterne i sag T-72/06 og sag T-79/06 til at fremlægge de omhandlede dokumenter, dels at Domstolen ikke havde anmodet om adgang til disse sagers sagsakter i henhold til procesreglementets artikel 38, stk. 2. For det andet opfordrede formanden for Rettens Tredje Udvidede Afdeling i medfør af procesreglementets artikel 88, stk. 3, sagsøgerne til at fremsætte deres bemærkninger til den anmodning om foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse, som Den Europæiske Unions Domstol havde fremsat mere subsidiært i det ovenfor i præmis 16 nævnte svar af 18. marts 2016.

18 Den 20. april 2016 svarede sagsøgerne, at Den Europæiske Unions Domstols anmodning om foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse bør forkastes med den begrundelse, at denne anmodning ikke opfylder betingelserne i procesreglementets artikel 88 og vil medføre en omgåelse af de regler om bevisførelse og om adgang til sagsakter, der er fastsat i samme procesreglement.

19 Den 27. april 2016 fastslog Retten, at sagens fremme og bilæggelse under hensyn til sagens genstand kræver, at sagsakterne i sag T-72/06 og sag T-79/06 stilles til rådighed. Retten besluttede således inden for rammerne af foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse i procesreglementets artikel 89 at tilføje sagsakterne i sag T-72/06 og sag T-79/06 til sagsakterne i nærværende sag.

20 Den Europæiske Unions Domstol og sagsøgerne anmodede henholdsvis den 8. og den 20. juni 2016 om at få tilstillet sagsakterne i sag T-72/06 og sag T-79/06.

21 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten i retsmødet den 28. juni 2016.

22 Sagsøgerne har nedlagt følgende påstande:

— Det fastslås, at Den Europæiske Union ifalder ansvar uden for kontraktforhold, idet proceduren for Retten udgjorde en tilsidesættelse af kravet om, at retssager skal behandles inden for en rimelig tid.

— Den Europæiske Union tilpligtes at betale en passende og fuld erstatning for den økonomiske og ikke-økonomiske skade, som sagsøgerne har lidt som følge af Unionens retsstridige adfærd, der svarer til de følgende beløb med tillæg af udlignings- og morarenter til den sats, som Den Europæiske Centralbank (ECB) anvender på sine vigtigste refinansieringstransaktioner, forhøjet med to procentpoint beregnet fra sagens anlæg:

  — 1 193 467 EUR for de tab, der er lidt som følge af betaling af yderligere lovbestemte renter, der pålægges i forhold til sanktionens pålydende, ud over en rimelig periode

  — 187 571 EUR for de tab, der er lidt som følge af yderligere betalinger af bankgarantien ud over en rimelig periode

  — 2 000 000 EUR for tabt fortjeneste eller tab som følge af »usikkerhed«

  — 500 000 EUR for ikke-økonomisk skade

— Subsidiært, hvis det vurderes, at størrelsen af den lidte skade bør revurderes, indhentes en sagkyndig erklæring i henhold til artikel 65, litra d), artikel 66, stk. 1, og artikel 70 i procesreglementet af 2. maj 1991.

— Unionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

23 Den Europæiske Unions Domstol har, støttet af Kommissionen, nedlagt følgende påstande:

— Principalt afvises sagen.

— Subsidiært frifindelse for påstanden om erstatning af den angivelige økonomiske og ikke-økonomiske skade.

— Mere subsidiært forkastes påstanden om erstatning som ugrundet, for så vidt som den vedrører den angivelige økonomiske skade, og sagsøgerne tildeles en erstatning for den angivelige ikke-økonomiske skade med et beløb svarende til 5 000 EUR.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

A – Om formaliteten

24 Den Europæiske Unions Domstol har fremsat to anbringender til støtte for sin formalitetsindsigelse, der for det første vedrører stævningens manglende klarhed og præcision, og, for det andet, forældelse af påstanden om erstatning af den angivelige ikke-økonomiske skade.

1. Om det principale anbringende til støtte for formalitetsindsigelsen vedrørende stævningens manglende klarhed og præcision

25 Det fremgår af artikel 21, stk. 1, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, sammenholdt med den nævnte statuts artikel 53, stk. 1, og artikel 44, stk. 1, litra c), i procesreglementet af 2. maj 1991, at enhver stævning skal indeholde en angivelse af søgsmålets genstand og en kort fremstilling af søgsmålsgrundene. Disse angivelser skal være tilstrækkeligt klare og præcise til, at sagsøgte kan tilrettelægge sit forsvar, og Retten i givet fald på det således foreliggende grundlag kan tage stilling til sagen. Det er af retssikkerheds- og retsplejehensyn en forudsætning for, at søgsmålet kan antages til realitetsbehandling, at de væsentlige faktiske og retlige omstændigheder, søgsmålet støttes på, fremgår på en sammenhængende og forståelig måde af selve stævningen, i det mindste i summarisk form. For at opfylde disse krav skal en stævning, hvori der nedlægges påstand om betaling af erstatning for skade forvoldt af en EU-institution, nærmere bestemt indeholde oplysninger, der gør det muligt at identificere den adfærd, som sagsøgeren bebrejder institutionen, grundene til, at han antager, at der består en årsagsforbindelse mellem adfærden og det tab, han hævder at have lidt, samt karakteren og størrelsen af dette tab (jf. dom af 7.10.2015, Accorinti m.fl. mod ECB, T-79/13, EU:T:2015:756, præmis 53 og den deri nævnte retspraksis).

26 Det er i lyset af disse betragtninger, at de af Den Europæiske Unions Domstol fremsatte argumenter skal vurderes.

a) Om identiteten af det selskab, der har lidt den angivelige økonomiske og ikke-økonomiske skade

27 Den Europæiske Unions Domstol har anført, at søgsmålet ikke kan antages til realitetsbehandling med den begrundelse, at stævningen mangler klarhed og præcision med hensyn til identiteten af det selskab, der har lidt den angivelige økonomiske og ikke-økonomiske skade.

28 Det fremgår i denne forbindelse for det første af den indgivne stævning og de dokumenter, der er vedlagt denne, at søgsmålet blev anlagt af både Gascogne og Gascogne Sack Deutschland. De påstande, der er nedlagt i stævningen, vedrører i øvrigt erstatning af den økonomiske og ikke-økonomiske skade, som sagsøgerne har lidt som følge af sagsbehandlingstiden i sag T-72/06 og sag T-79/06, der vedrørte henholdsvis Gascogne og Gascogne Sack Deutschland.

29 For det andet, hvad angår den angivelige økonomiske skade, har Den Europæiske Unions Domstol begrænset sig til at anføre, at sagsøgerne ikke har godtgjort, at de hver især har lidt en sådan skade. De af Den Europæiske Unions Domstol fremsatte argumenter vedrørende identiteten af det selskab, der har lidt den angivelige økonomiske skade, skal derfor undersøges i forbindelse med vurderingen af realiteten i nærværende søgsmål.

30 For det tredje, hvad angår den angivelige ikke-økonomiske skade, er det korrekt, at stævningen ikke er udfærdiget uden tvetydigheder. Når der henses til stævningens samlede indhold og de forklaringer, som sagsøgerne har afgivet under retsmødet, og som Den Europæiske Unions Domstol har haft lejlighed til at tage stilling til, må det konstateres, at stævningen vedrører et krav om erstatning af den ikke-økonomiske skade, som hver enkelt sagsøger har lidt.

31 Hvad således angår det selskab, der har lidt de angivelige skader, har stævningens indhold gjort det muligt for Den Europæiske Unions Domstol at tilrettelægge sit forsvar og sat Retten i stand til at tage stilling til søgsmålet.

32 Den Europæiske Unions Domstols anbringende om, at stævningen mangler klarhed og præcision, for så vidt angår identiteten af det selskab, der har lidt de angivelige skader, skal derfor ikke tages til følge. Den Europæiske Unions Domstols anbringende om, at Gascogne Sack Deutschland ikke har søgsmålsinteresse, skal derfor af de samme grunde heller ikke tages til følge.

b) Om årsagen til, indholdet af og omfanget af den angivelige ikke-økonomiske skade

33 Den Europæiske Unions Domstol har anført, at søgsmålet ikke kan antages til realitetsbehandling med den begrundelse, at stævningen mangler klarhed og præcision med hensyn til årsagen til, indholdet af og omfanget af den angivelige ikke-økonomiske skade.

34 Det bemærkes i denne forbindelse for det første, at Den Europæiske Unions Domstols argument om, at det i stævningen antydes, at den angivelige ikke-økonomiske skade kan følge af den generelle økonomiske tilstand eller af den omstændighed, at sagsøgerne har vanskeligt ved at finde en køber, henhører under vurderingen af realiteten i nærværende søgsmål, og nærmere bestemt af, om der foreligger årsagsforbindelse mellem den påberåbte tilsidesættelse og den angivelige ikke-økonomiske skade.

35 For det andet, hvad angår indholdet af den påberåbte ikke-økonomiske skade, er det korrekt, at sagsøgerne har anført en meget kortfattet argumentation i forbindelse med beskrivelsen af den ikke-økonomiske skade, som de hævder at have lidt. Denne argumentation synes imidlertid tilstrækkelig i lyset af de forklaringer og de henvisninger, der fremgår af stævningen. Denne sammenblanding, som Den Europæiske Unions Domstol har henvist til, mellem den angivelige økonomiske skade, der består i fortabelsen af en mulighed, og den angivelige ikke-økonomiske skade, samt risikoen for at opnå dobbelt erstatning af den samme skade, henhører under vurderingen af realiteten i søgsmålet.

36 For det tredje, hvad angår omfanget af den angivelige ikke-økonomiske skade, har sagsøgerne med føje anført, at den ikke-økonomiske skade, som de har påberåbt sig, pr. definition ikke kan gøres til genstand for en præcis beregning. Sagsøgerne har endvidere fremlagt baggrundsoplysninger, der efter sagsøgernes opfattelse begrunder størrelsen af den krævede erstatning. Sagsøgerne har endvidere opgjort størrelsen af deres tab. Sagsøgerne har endelig under retsmødet præciseret den periode, i hvilken de har lidt den angivelige ikke-økonomiske skade. Denne omstændighed har imidlertid ikke forhindret Den Europæiske Unions Domstol i at tilrettelægge sit forsvar. For det første fik sidstnævnte nemlig mulighed for at tage stilling til dette spørgsmål under retsmødet. For det andet har Den Europæiske Unions Domstol fremsat en formalitetsindsigelse om, at påstanden om erstatning af den angivelige ikke-økonomiske skade er forældet. For det tredje har Den Europæiske Unions Domstol anført, at sagsøgerne ikke har fremlagt bevis for, at der foreligger en ikke-økonomisk skade og årsagsforbindelse. For det fjerde, har denne institution subsidiært anført, at den ikke-økonomiske skade, som sagsøgerne har lidt, skal opgøres til højst 5 000 EUR.

37 Sagsøgerne har således fremlagt oplysninger, der er tilstrækkelige til at vurdere årsagen til, indholdet af og omfanget af den angivelige ikke-økonomiske skade, og har således gjort det muligt for Den Europæiske Unions Domstol at sikre sit forsvar. Disse oplysninger sætter i øvrigt Retten i stand til at træffe afgørelse.

38 Det af Den Europæiske Unions Domstol fremsatte argument om, at stævningen mangler klarhed og præcision med hensyn til årsagen til, indholdet af og omfanget af den angivelige ikke-økonomiske skade skal derfor ikke tages til følge.

39 På baggrund af samtlige ovenstående betragtninger, skal det første anbringende til støtte for formalitetsindsigelsen forkastes i sin helhed.

2. Om det subsidiære anbringende til støtte for formalitetsindsigelsen, der vedrører forældelse af påstanden om erstatning af den angivelige ikke-økonomiske skade

40 Den Europæiske Unions Domstol har anført, at søgsmålet ikke kan antages til realitetsbehandling, for så vidt som det har til formål at opnå erstatning af den ikke-økonomiske skade, der er lidt mere end fem år før anlæggelsen af nærværende sag, dvs. før den 4. august 2009.

41 Det bemærkes i denne forbindelse, at artikel 46 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, som i henhold til samme statuts artikel 53, stk. 1, finder anvendelse på rettergangsmåden ved Retten, har følgende ordlyd:

»Krav mod Unionen, der støttes på ansvar uden for kontraktforhold, forældes fem år efter, at den omstændighed, der ligger til grund for kravet, er indtrådt. Forældelsen afbrydes enten ved indgivelse af stævning til Domstolen, eller ved, at den skadelidte forud gør sit krav gældende over for vedkommende EU-institution. […]«

42 Det fremgår af retspraksis, at forældelsesreglernes funktion er at forene hensynet til beskyttelsen af skadelidtes rettigheder og hensynet til retssikkerhedsprincippet. Forældelsesfristen er således blevet fastsat under hensyntagen til tiden, der er nødvendig for, at den part, der hævder at have lidt skade, kan indsamle de oplysninger, der er relevante med henblik på et eventuelt søgsmål, og for at kontrollere de faktiske omstændigheder, der kan påberåbes til støtte for dette søgsmål (dom af 8.11.2012, Evropaïki Dynamiki mod Kommissionen, C-469/11 P, EU:C:2012:705, præmis 33, jf. endvidere i denne retning kendelse af 18.7.2002, Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi mod Kommissionen, C-136/01 P, EU:C:2002:458, præmis 28).

43 Ifølge fast retspraksis begynder forældelsesfristen at løbe, når alle de betingelser, som er en forudsætning for erstatningspligten, er opfyldt (jf. dom af 8.11.2012, Evropaïki Dynamiki mod Kommissionen, C-469/11 P, EU:C:2012:705, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).

44 Artikel 46 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol skal ganske vist fortolkes således, at forældelsen ikke kan gøres gældende over for skadelidte, der først på et senere tidspunkt har fået kendskab til det forhold, der er årsag til skaden, og derfor ikke inden forældelsesfristens udløb har haft rimelig tid til at indgive sin stævning til Domstolen eller gøre sit krav gældende over for vedkommende institution. De betingelser, som det af artikel 340, stk. 2, TEUF omfattede erstatningsansvar er underlagt, og dermed de bestemmelser om forældelse, der regulerer søgsmål herom, kan imidlertid kun være støttet på strengt objektive kriterier (jf. dom af 8.11.2012, Evropaïki Dynamiki mod Kommissionen, C-469/11 P, EU:C:2012:705, præmis 35 og 36 og den deri nævnte retspraksis).

45 Det følger endvidere af fast retspraksis, at skadelidtes subjektive bedømmelse af, hvorvidt der faktisk foreligger en skade, tilsvarende ikke kan tages i betragtning ved afgørelsen af tidspunktet for, hvornår forældelsesfristen for krav, der støttes på Unionens ansvar uden for kontraktforhold, begynder at løbe (jf. dom af 8.11.2012, Evropaïki Dynamiki mod Kommissionen, C-469/11 P, EU:C:2012:705, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis, dom af 28.2.2013, Inalca og Cremonini mod Kommissionen, C-460/09 P, EU:C:2013:111, præmis 70).

46 Det er i det foreliggende tilfælde vigtigt at bemærke, at »den omstændighed, der ligger til grund« for det foreliggende »krav mod Unionen« er en procedurefejl, der har karakter af en angivelig tilsidesættelse af de krav om overholdelsen af en rimelig sagsbehandlingstid (herefter »rimelig sagsbehandlingstid«), som Unionens retsinstanser skal overholde. Der skal således i forbindelse med

fastlæggelsen af tidspunktet for, hvornår den forældelsesfrist på fem år, der er fastsat i artikel 46 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, begynder at løbe, tages hensyn til denne omstændighed. Forældelsesfristen kan navnlig ikke begynde at løbe fra et tidspunkt, hvor det forhold, der er årsag til skaden, fortsat består, og tidspunktet for, hvornår denne frist begynder at løbe, skal fastsættes fra et tidspunkt, hvor det forhold, der var årsag til skaden, er konkretiseret fuldt ud.

47 I den specifikke situation, hvor et erstatningssøgsmål, der har til formål at opnå erstatning af et tab, der angiveligt er lidt som følge af en mulig tilsidesættelse af en rimelig sagsbehandlingstid, skal tidspunktet for den forældelsesfrist på fem år, der er omhandlet i artikel 46 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, når der træffes en afgørelse, som afbryder den omtvistede sagsbehandlingstid, fastsættes fra det tidspunkt, hvor denne afgørelse blev truffet. Et sådant tidspunkt udgør nemlig en bestemt dato, der er fastsat på grundlag af objektive kriterier. Fastsættelsen af dette tidspunkt garanterer, at retssikkerhedsprincippet overholdes, og gør det muligt at beskytte sagsøgernes rettigheder.

48 I den foreliggende sag har sagsøgerne nedlagt påstand om erstatning af den skade, som de hævder at have lidt som følge af sagsbehandlingstiden i sag T-72/06 og sag T-79/06. Disse sager blev afsluttet ved dom af 16. november 2011, Groupe Gascogne mod Kommissionen (T-72/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:671), og af 16. november 2011, Sachsa Verpackung mod Kommissionen (T-79/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:674). Forældelsesfristen begyndte således at løbe fra den 16. november 2011.

49 Sagsøgerne har endvidere anlagt søgsmål i den foreliggende sag og har således afbrudt forældelsesfristen den 4. august 2014, dvs. før udløbet af den frist på fem år, der er fastsat i artikel 46 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol. Det foreliggende søgsmål er derfor ikke forældet.

50 På baggrund af det ovenstående skal det andet anbringende, der er fremsat til støtte for formalitetsindsigelsen, ikke tages til følge.

B – Om realiteten

51 I henhold til artikel 340, stk. 2, TEUF skal Unionen for så vidt angår ansvar uden for kontraktforhold i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, erstatte skader forvoldt af dets institutioner eller af dets ansatte under udøvelsen af deres hverv.

52 Ifølge fast retspraksis følger det af artikel 340, stk. 2, TEUF, at det er en forudsætning for Den Europæiske Unions ansvar uden for kontraktforhold og gennemførelsen af kravet om erstatning for det lidte tab, at en række betingelser skal være opfyldt med hensyn til den retsstridige adfærd, der foreholdes institutionerne, det eventuelle tab samt årsagssammenhængen mellem denne adfærd og det påberåbte tab (dom af 29.9.1982, Oleifici Mediterranei mod EØF, 26/81, EU:C:1982:318, præmis 16, og af 9.9.2008, FIAMM m.fl. mod Rådet og Kommissionen, C-120/06 P og C-121/06 P, EU:C:2008:476, præmis 106).

53 Så snart en af betingelserne for at pålægge Den Europæiske Union ansvar uden for kontraktforhold ikke er opfyldt, må sagsøgte frifindes i det hele, uden at det er nødvendigt at undersøge de øvrige betingelser for et sådant ansvar (dom af 14.10.1999, Atlanta mod Det Europæiske Fællesskab, C-104/97 P, EU:C:1999:498, præmis 65, jf. endvidere i denne retning dom af 15.9.1994, KYDEP mod Rådet og Kommissionen, C-146/91, EU:C:1994:329, præmis 81). I øvrigt er Unionens retsinstanser ikke forpligtet til at undersøge disse betingelser i en bestemt rækkefølge (dom af 18.3.2010, Trubowest Handel og Makarov mod Rådet og Kommissionen, C-419/08 P, EU:C:2010:147, præmis 42, jf. endvidere i denne retning dom af 9.9.1999, Lucaccioni mod Kommissionen, C-257/98 P, EU:C:1999:402, præmis 13).

54 I det foreliggende tilfælde har sagsøgerne for det første anført, at varigheden af proceduren i sag T-72/06 og sag T-79/06 medførte en tilsidesættelse af en rimelig sagsbehandlingstid. For det andet har de anført, at denne tilsidesættelse har forvoldt de skader, der kræves erstattet.

1. Om den angivelige tilsidesættelse af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06

55 Sagsøgerne har anført, at varigheden af proceduren i sag T-72/06 og sag T-79/06 medførte en tilsidesættelse af en rimelig sagsbehandlingstid, hvilket udgør en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en retsregel, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder. Sagsøgerne har tilføjet, at varigheden af proceduren i hver enkelt sag overskred en rimelig sagsbehandlingstid med 30 måneder, når der henses til dels den gennemsnitlige behandlingstid ved Retten i sager, der vedrører anvendelsen af konkurrenceretten, dels de særlige omstændigheder i de nævnte sager.

56 Den Europæiske Unions Domstol har bestridt disse anbringender.

57 Det er for det første ikke muligt at hævde, at der er sket en overskridelse af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06 alene ud fra en sammenligning af varigheden af proceduren i de to sager og den konstaterede gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved Retten i perioden fra 2006 til 2010. Under alle omstændigheder viser en gennemgang af relevante statistiske oplysninger, at den samlede sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06 kun overskred den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i perioden fra 2006 til 2015 i de sager, der vedrørte anvendelsen af konkurrenceretten, med 16 måneder. Den periode, der forløb mellem afslutningen af den skriftlige forhandling og indledningen af den mundtlige forhandling i sag T-72/06 og sag T-79/06, overskred endvidere alene den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for denne fase i sagsbehandlingen for så vidt angår perioden fra 2007 til 2010 i de sager, der vedrørte anvendelsen af konkurrenceretten, med 16 måneder.

58 For det andet kan den samlede varighed af proceduren i sag T-72/06 og sag T-79/06 og perioden mellem den skriftlige forhandlings afslutning og indledningen af den mundtlige forhandling i disse sager begrundes med henvisning til kompleksiteten i disse sager, tvistens begrænsede betydning for sagsøgerne, sagsøgernes adfærd, den begrænsede varighed af dommernes mandat og den langvarige sygemelding vedrørende et af medlemmerne i den afdeling, som de to omhandlede sager var blevet tildelt til.

59 Det skal herved fremhæves, at det i artikel 47, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder er fastsat, at »[e]nhver har ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist for en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov«.

60 Det er blevet fastslået, at en sådan ret, der gjaldt som et almindeligt EU-retligt princip, inden chartret om grundlæggende rettigheder trådte i kraft, finder anvendelse under et søgsmål til prøvelse af en kommissionsafgørelse (jf. dom af 16.7.2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland mod Kommissionen, C-385/07 P, EU:C:2009:456, præmis 178 og den deri nævnte retspraksis).

61 I det foreliggende tilfælde fremgår det af en grundig undersøgelse af henholdsvis sag T-72/06 og sag T-79/06, at sagsbehandlingstiden i sag T-72/06 og sag T-79/06, således som Domstolen med rette fastslog i dom af 26. november 2013, Gascogne Sack Deutschland mod Kommissionen (C-40/12 P, EU:C:2013:768), og af 26. november 2013, Groupe Gascogne mod Kommissionen (C-58/12 P, EU:C:2013:770), der varede i næsten fem år og ni måneder, ikke kan begrundes i nogen af de omstændigheder, der foreligger i de nævnte sager.

62 Det bemærkes for det første, at sag T-72/06 og sag T-79/06 vedrørte situationer, hvor det var omtvistet, hvorvidt der forelå en tilsidesættelse af konkurrencereglerne, og at det følger af retspraksis, at det grundlæggende krav om retssikkerhed, som gælder for virksomhederne, og hensynet til at sikre,

at konkurrencen inden for det indre marked ikke fordrejes, har stor betydning, ikke kun for sagsøgeren og selskabets konkurrenter, men også for udenforstående på grund af de mange personer, der er berørt heraf, og de involverede økonomiske interesser (dom af 16.7.2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland mod Kommissionen, C-385/07 P, EU:C:2009:456, præmis 186).

63 Det bemærkes for det andet, at der i sag T-72/06 og sag T-79/06 gik næsten tre år og ti måneder, dvs. 46 måneder, mellem afslutningen af den skriftlige forhandling ved indlevering af duplik den 20. februar 2007 og indledningen af den mundtlige forhandling i december 2010.

64 I denne periode blev bl.a. parternes argumenter sammenfattet, sagerne fremmet, tvisterne vurderet i faktisk og retlig henseende og den mundtlige forhandling forberedt. Varigheden af denne periode skyldtes navnlig tvistens kompleksitet, parternes adfærd og opståede procedurespørgsmål.

65 Hvad angår tvistens kompleksitet skal først bemærkes, at sag T-72/06 og sag T-79/06 var anlagt til prøvelse af en kommissionsbeslutning vedrørende en procedure i henhold til artikel 101 TEUF.

66 Som det fremgår af sagsakterne i sag T-72/06 og sag T-79/06, er sager vedrørende Kommissionens anvendelse af konkurrenceretten mere komplekse end andre typer sager, navnlig med hensyn til længden af den anfægtede afgørelse, sagsakternes omfang og nødvendigheden af at foretage en detaljeret vurdering af mange komplekse faktiske omstændigheder, som ofte strækker sig vidt i tidsmæssig og geografisk henseende.

67 15 måneder mellem afslutningen af den skriftlige forhandling og indledningen af den mundtlige forhandling er i princippet passende til at behandle sager, som vedrører anvendelsen af konkurrenceretten, såsom sag T-72/06 og sag T-79/06.

68 Det er desuden nødvendigt at tage hensyn til den omstændighed, at der var anlagt flere sager til prøvelse af beslutning K(2005) 4634.

69 Det er i princippet nødvendigt at behandle sager, som er blevet anlagt til prøvelse af den samme afgørelse, som Kommissionen har truffet under anvendelse af EU-konkurrenceretten, herunder når sagerne ikke er forbundne, parallelt. Den parallelle behandling er bl.a. begrundet i sagernes sammenhæng og i nødvendigheden af at sikre en sammenhæng i analysen og besvarelsen af disse sager.

70 Den parallelle behandling af konnekse sager kan derfor begrunde en forlængelse på en måned for hver yderligere konneks sag af perioden mellem den skriftlige forhandlings afslutning og indledningen af den mundtlige forhandling.

71 Der blev anlagt 15 sager til prøvelse af beslutning K(2005) 4634. En sagsøger hævede imidlertid det af den pågældende anlagte søgsmål til prøvelse af denne beslutning (kendelse af 6.7.2006, Cofira-Sac mod Kommissionen, T-43/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2006:192). To af de anlagte søgsmål til prøvelse af beslutning K(2005) 4634 førte til afsigelsen af dom af 13. september 2010, Trioplast Wittenheim mod Kommissionen (T-26/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2010:387), og af 13. september 2010, Trioplast Industrier mod Kommissionen (T-40/06, EU:T:2010:388).

72 Under disse omstændigheder begrunder behandlingen af de 12 øvrige sager anlagt til prøvelse af beslutning K(2005) 4634 en forlængelse på 11 måneder af sagsbehandlingstiden i sag T-72/06 og sag T-79/06.

73 Følgelig var en periode på 26 måneder (15 måneder plus 11 måneder) fra afslutningen af den skriftlige forhandling til indledningen af den mundtlige forhandling passende med henblik på behandlingen af henholdsvis sag T-72/06 og sag T-79/06.

74 Endelig kan den grad af faktisk, retlig og processuel kompleksitet, der kendetegner sag T-72/06 og sag T-79/06, ikke begrunde, at denne periode i det konkrete tilfælde skulle have været længere. Det skal i denne forbindelse navnlig bemærkes, at proceduren i perioden mellem afslutningen af den skriftlige forhandling og indledningen af den mundtlige forhandling i sag T-72/06 og sag T-79/06, hverken blev afbrudt eller forsinket som følge af, at Retten vedtog foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse.

75 Hvad angår parternes adfærd og opståede procedurespørgsmål i sag T-72/06 og sag T-79/06, kan den omstændighed, at sagsøgerne i oktober 2010 anmodede om genåbning af den skriftlige forhandling, ikke begrunde den periode på tre år og otte måneder, der allerede var forløbet fra indgivelsen af duplikken. Den omstændighed, at sagsøgerne i december 2010 modtog meddelelse om, at der i februar 2011 ville blive afholdt et retsmøde, viser, at denne begivenhed kun kan have haft en mindre indvirkning på varigheden af den periode, der forløb fra afslutningen af den skriftlige forhandling og til indledningen af den mundtlige forhandling i de nævnte sager.

76 Når der henses til omstændighederne i sag T-72/06 og sag T-79/06, må det derfor fastslås, at de 46 måneder, der gik mellem afslutningen af den skriftlige forhandling og indledningen af den mundtlige forhandling i sagerne, var en periode med ubegrundet passivitet på 20 måneder i behandlingen af hver enkelt af disse sager.

77 For det tredje har en gennemgang af sagsakterne i henholdsvis sag T-72/06 og T-79/06 ikke vist nogen omstændigheder, der gør det muligt at fastslå, at der forelå en periode med ubegrundet passivitet, dels mellem datoen for indgivelsen af stævningerne og datoen for indgivelsen af duplikkerne, dels mellem tidspunktet for indledningen af den mundtlige forhandling og tidspunktet for afsigelsen af dom af 16. november 2011, Groupe Gascogne mod Kommissionen (T-72/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:671), og af 16. november 2011, Sachsa Verpackung mod Kommissionen (T-79/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:674).

78 Det følger heraf, at proceduren i sag T-72/06 og sag T-79/06, som blev afsluttet med afsigelsen af dom af 16. november 2011, Groupe Gascogne mod Kommissionen (T-72/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:671), og af 16. november 2011, Sachsa Verpackung mod Kommissionen (T-79/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:674), tilsidesatte artikel 47, stk. 2, i chartret om grundlæggende rettigheder, idet det overskred en rimelig sagsbehandlingstid med 20 måneder, hvilket udgør en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en EU-retsregel, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder.

2. Om den angivelige skade og den hævdede årsagsforbindelse

79 Det fremgår af fast retspraksis, at det tab, der kræves erstattet inden for rammerne af et søgsmål, der støttes på Unionens erstatningsansvar uden for kontraktforhold, skal være faktisk og reel, hvilket det påhviler sagsøgeren at føre bevis for (jf. dom af 9.11.2006, Agraz m.fl. mod Kommissionen, C-243/05 P, EU:C:2006:708, præmis 27 og den deri nævnte retspraksis). Det påhviler sagsøgeren at fremlægge afgørende beviser for den påberåbte skades eksistens og omfang (jf. dom af 16.9.1997, Blackspur DIY m.fl. mod Rådet og Kommissionen, C-362/95 P, EU:C:1997:401, præmis 31 og den deri nævnte retspraksis).

80 Det fremgår endvidere af fast retspraksis, at betingelsen om årsagsforbindelse i artikel 340, stk. 2, TEUF vedrører den omstændighed, at der skal foreligge en tilstrækkelig direkte årsagsforbindelse mellem institutionernes adfærd og skaden (dom af 18.3.2010, Trubowest Handel og Makarov mod Rådet og Kommissionen, C-419/08 P, EU:C:2010:147, præmis 53, og af 14.12.2005, Beamglow mod Parlamentet m.fl., T-383/00, EU:T:2005:453, præmis 193, jf. endvidere i denne retning dom af 4.10.1979, Dumortier m.fl. mod Rådet, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 og 45/79, EU:C:1979:223, præmis 21).

Det påhviler sagsøgeren at fremlægge beviser for, at der foreligger årsagsforbindelse mellem den kritiserede adfærd og det påberåbte tab (jf. dom af 30.9.1998, Coldiretti m.fl. mod Rådet og Kommissionen, T-149/96, EU:T:1998:228, præmis 101 og den deri nævnte retspraksis).

81 Sagsøgerne har i de konkrete tilfælde anført, at tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06 har forvoldt dem økonomisk og ikke-økonomisk skade.

a) Om den angivelige økonomiske skade og den hævdede årsagsforbindelse

82 Sagsøgerne har anført, at den karakteriserede tilsidesættelse af en rimelig sagsbehandlingstid har forvoldt dem to kategorier af økonomiske skader. For det første har sagsøgerne lidt tab, dels som følge af, at de ud over en rimelig periode har afholdt udgifter til den bankgaranti, som de havde stillet for ikke at skulle betale den bøde, som de var blevet pålagt ved beslutning K(2005) 4634 (herefter »omkostningerne til bankgarantien«), med det samme, dels som følge af, at de ud over en rimelig periode har betalt lovbestemte renter i forhold til størrelsen af den bøde, der var blevet pålagt ved beslutning K(2005) 4634 (herefter »renterne af bøden«). For det andet har sagsøgerne som følge af »usikkerhed« fortabt en mulighed for at finde en investor på et tidligere tidspunkt og dermed mistet muligheden for at opnå en fortjeneste eller at undgå et tab.

83 Der skal først foretages en undersøgelse af den angivelige skade og den hævdede årsagsforbindelse i forhold til den angivelige fortabelse af en mulighed for at finde en investor på et tidligere tidspunkt og derefter en undersøgelse af den angivelige skade og den hævdede årsagsforbindelse i forhold til de tab, som sagsøgerne hævder at have lidt som følge af betalingen af renterne af bøden og omkostningerne til bankgarantien.

Om den angivelige fortabelse af en mulighed for at finde en investor på et tidligere tidspunkt

84 Sagsøgerne har anført, at koncernen fik økonomiske vanskeligheder i 2011. Efter at have rettet henvendelse til koncernens kreditorer, hvilket ikke gav det ønskede resultat, tog koncernen initiativ til at finde nye investorer. Hvis beslutning K(2005) 4634 var blevet endelig på et tidligere tidspunkt, ville den usikkerhed, der bestod med hensyn til størrelsen af den endelige bøde og nærmere bestemt risikoen for, at bøden ville blive forhøjet, imidlertid ikke have været til stede, og det ville have været muligt at finde en investor hurtigere. Den omstændighed, at der blev indgået en principaftale mellem Groupe Gascogne og et konsortium af investorer, der var ledet af selskabet Biolandes Technologies, nogle få dage efter afsigelsen af dom af 26. november 2013, Gascogne Sack Deutschland mod Kommissionen (C-40/12 P, EU:C:2013:768), og af 26. november 2013, Groupe Gascogne mod Kommissionen (C-58/12 P, EU:C:2013:770), viser, at den usikkerhed, der var forbundet med bødens størrelse, påvirkede koncernens forretningsadfærd negativt. Endelig viser kronologien i de faktiske omstændigheder uden tvivl, at der bestod en afgørende forbindelse mellem den angivelige urimelige sagsbehandlingstid og de vanskeligheder, som Gascogne-koncernen oplevede med hensyn til at finde investorer, hvis støtte var afgørende for afhjælpe de økonomiske vanskeligheder, som koncernen stod over for.

85 Den Europæiske Unions Domstol har bestridt disse anbringender.

86 Det skal i det foreliggende tilfælde vurderes, om sagsøgerne med tilstrækkelig sandsynlighed har godtgjort, at Gascogne havde mulighed for at finde en investor »på et tidligere tidspunkt«. Det skal med andre ord undersøges, om sagsøgerne har godtgjort, at Gascogne havde en reel og seriøs mulighed for at finde en investor på et tidligere tidspunkt.

87 Det fremgår i denne forbindelse, for det første af sagsakterne, at Gascogne højst modtog fem interessetilkendegivelser i forbindelse med, at selskabet forsøgte at finde investorer. Sagsøgerne har nemlig som bilag til stævningen fremlagt en e-mail af 8. november 2012, der hidrører fra en potentiel

investor i Det Forenede Kongerige. Det fremgår endvidere af den uafhængige ekspertrapport af 16. maj 2014, der blev udfærdiget som et led i projektet om den reserverede kapitaludvidelse i Gascogne SA, og hvortil der er henvist i stævningen, at der i forbindelse med det udbud, som Gascogne havde gennemført i januar og februar 2013, var modtaget fire interessetilkendegivelser fra investeringsfonde. Ud af de fem interessetilkendegivelser, som Gascogne modtog, blev den bøde, der blev pålagt ved beslutning K(2005) 4634, kun nævnt i to af disse tilkendegivelser som et element, der skulle tages hensyn til i forbindelse med en eventuel investeringsbeslutning.

88 For det andet, hvad angår de to potentielle investorer, der henviste til den bøde, der blev pålagt ved beslutning K(2005) 4634, fremgår det ikke af sagsakterne, at fjernelse af den usikkerhed, der var forbundet med en mulig forhøjelse af bøden, fremgik blandt betingelserne for en eventuel investering.

89 Hvad angår e-mailen af 8. november 2012 fra den potentielle investor i Det Forenede Kongerige, fremgår det nemlig af en læsning af denne e-mail, at bøden kunne udgøre en hindring for en eventuel investering. Denne potentielle investor krævede mere præcist, at Den Franske Republik skulle påtage sig at betale bøden eller føre en drøftelse med Kommissionen med henblik på at formå Kommissionen til at opgive sagen. Det var således en fuldstændig afskrivning af det skyldige beløb, som denne bøde udgjorde, og ikke sikkerheden om, at bøden ikke ville blive forhøjet, der udgjorde en betingelse for en eventuel investering.

90 For det andet, hvad angår den anden interessetilkendegivelse, der henviste til eksistensen af den bøde, der var blevet pålagt ved beslutning K(2005) 4634, fremgår det af den uafhængige ekspertrapport af 16. maj 2014, der blev udfærdiget som et led i projektet om den reserverede kapitaludvidelse i Gascogne SA, at denne interessetilkendegivelse gjorde en eventuel investering betinget af, at navnlig det skyldig beløb, der udgjordes af den af Kommissionen pålagte bøde, blev afskrevet. Det var således også i denne sammenhæng selve bødens eksistens, og ikke sikkerheden om, at den ikke ville blive forhøjet, der udgjorde en betingelse for en eventuel investering.

91 For det tredje fremgår det af de dokumenter, som sagsøgerne har fremlagt eller henvist til i stævningen, at afskrivningen af det skyldige beløb, der udgjordes af bøden, udgjorde en blandt flere betingelser for en eventuel investering. Det fremgår nemlig af e-mailen af 8. november 2012, at indgåelsen af en aftale med den potentielle investor fra Det Forenede Kongerige var betinget af, at en række betingelser blev opfyldt, såsom ophør med virksomhedsaktiviteter, afskrivning af lån, omstrukturering og en socialplan. Hver enkelt af de interessetilkendegivelser, der er nævnt i den uafhængige ekspertrapport af 16. maj 2014, der blev udfærdiget som et led i projektet om den reserverede kapitaludvidelse i Gascogne SA, omfattede ligeledes flere kumulative betingelser for en investering (ophør med virksomhedsaktiviteter, eftergivelse af fordringer, gældsomlægning eller fuldstændig afskrivning af gæld). Sagsøgerne har imidlertid ikke forsøgt at godtgøre, at de var i stand til at opfylde alle de betingelser, der var opstillet i interessetilkendegivelserne. Det skal endvidere bemærkes, at muligheden for at finde en ny investor på et tidligere tidspunkt afhang af, om Gascogne ville acceptere den lange række af betingelser, der var opstillet for en eventuel investering, og den virksomhedsplan, der var knyttet til denne investering.

92 For det fjerde skal det bemærkes, at stævningen indeholder flere ikke-underbyggede anbringender. Sagsøgerne har navnlig begrænset sig til at anføre, at den blotte konstatering af, at Gascognes nye investorer havde indgået en endelig aftale blot nogle få uger efter afsigelsen af dom af 26. november 2013, Gascogne Sack Deutschland mod Kommissionen (C-40/12 P, EU:C:2013:768), og af 26. november 2013, Groupe Gascogne mod Kommissionen (C-58/12 P, EU:C:2013:770), er »tilstrækkelig« til at godtgøre, at hvis Rettens afgørelse var blevet truffet inden for en normal frist, ville sagsøgernes situation havde været væsentlig anderledes, og koncernovertagelsen ville have fundet sted på et tidligere tidspunkt. Det er således ikke blevet godtgjort, at den investering, der faktisk fandt sted, skyldtes en afklaring af sagsøgernes situation med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt bøden ville blive forhøjet.

93 Det følger heraf, at sagsøgerne ikke har godtgjort, at Gascogne havde en seriøs mulighed for at finde en investor »på et tidligere tidspunkt«. Sagsøgerne har endvidere heller ikke godtgjort, at Gascogne fortabte en seriøs mulighed for at finde en investor på et tidligere tidspunkt, og at denne fortabte mulighed udgør en skade, der for Gascogne har en faktisk og reel karakter.

94 På baggrund af det ovenstående skal påstanden om erstatning af den angivelige fortabte mulighed for at finde en investor på et tidligere tidspunkt forkastes.

Om det angivelige tab, der er forvoldt ved betalingen af renterne af bøden og ved betalingen af omkostningerne til bankgarantien

95 Sagsøgerne har for det første anført, at de på tidspunktet for anlæggelsen af deres søgsmål i sag T-72/06 og sag T-79/06 besluttede ikke at betale den bøde, der var blevet pålagt ved beslutning K(2005) 4634, med det samme. Sagsøgerne har forklaret, at de som modydelse var nødt til dels at acceptere at betale renter til en sats på 3,56% af bødens størrelse med virkning fra den 15. marts 2006, dels at stille en bankgaranti.

96 Sagsøgerne har for det andet anført, at dom af 26. november 2013, Gascogne Sack Deutschland mod Kommissionen (C-40/12 P, EU:C:2013:768), og af 26. november 2013, Groupe Gascogne mod Kommissionen (C-58/12 P, EU:C:2013:770), uden tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid ville være blevet afsagt omkring den 30. maj 2011. De har heraf udledt, at renterne af bøden og omkostningerne til bankgarantien, som de betalte i perioden fra den 30. maj 2011, hvor beslutning K(2005) 4634 burde have været endelig, til den 12. december 2013, hvor bøden faktisk blev betalt, må anses for ubegrundet og skal derfor tilbagebetales.

97 For det tredje viser punkt 135 i generaladvokat Sharpstons forslag til afgørelse Groupe Gascogne mod Kommissionen (C-58/12 P, EU:C:2013:360), at der består en direkte forbindelse mellem tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid og de yderligere omkostninger, der er forbundet med betaling af renterne af bøden og omkostningerne til bankgarantien.

98 Den Europæiske Unions Domstol har bestridt disse anbringender.

99 Domstolen har for det første anført, at de renter, som sagsøgerne blev pålagt at betale for perioden mellem den 30. maj 2011 og den 12. december 2013 ikke kan kvalificeres som skade.

100 Domstolen er for det andet af den opfattelse, at der ikke består en tilstrækkelig direkte årsagsforbindelse mellem dels den økonomiske skade, der udgøres af omkostningerne til bankgarantien og renterne af bøden, dels tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid. Denne økonomiske skade skyldes nemlig de valg, som sagsøgerne selv har truffet. Det kan endvidere ikke godtgøres, at der foreligger årsagsforbindelse alene ved at foretage en konstatering af, at sagsøgerne uden overskridelsen af en rimelig sagsbehandlingstid ikke ville have befundet sig i en situation, hvor de var forpligtet til at betale omkostningerne til bankgarantien og renterne af bøden for den periode, der svarede til varigheden af denne overskridelse. Endelig kan den omstændighed, at sagsøgerne ikke rådede over tilstrækkelige midler til at betale bøden på det tidspunkt, hvor beslutning K(2005) 4634 blev vedtaget, ikke skabe en tilstrækkelig direkte årsagsforbindelse mellem den angivelige økonomiske skade og den angivelige tilsidesættelse af en rimelig sagsbehandlingstid. Sagsøgerne har i øvrigt ikke indgivet en anmodning om anvendelse af foreløbige forholdsregler med henblik på at udsætte gennemførelsen af beslutningen K(2005) 4634.

– Indledende bemærkninger

101 Det skal bemærkes, at det fremgår af artikel 2 i beslutning K(2005) 4634, at den bøde, der blev pålagt ved denne beslutning skulle betales inden for tre måneder efter, at der var givet meddelelse herom. Det følger af artikel 86 i Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 af 23. december 2002 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EFT 2002, L 357, s. 1), at denne beslutnings artikel 2 bestemmer, at der efter udløbet af denne frist på tre måneder automatisk ville blive pålagt renter til den rentesats, der er fastsat af ECB for dennes vigtigste refinansieringstransaktioner, den første arbejdsdag i den måned, hvor den nævnte beslutning blev vedtaget, forhøjet med 3,5 procentpoint, dvs. en sats på 5,56%.

102 I henhold til artikel 299, stk. 1, TEUF kan beslutning K(2005) 4634 tvangsfuldbyrdes, idet denne beslutnings artikel 2 indebærer en forpligtelse for sagsøgerne til at betale en pengeydelse. Den omstændighed, at der er anlagt sag med påstand om annullation af denne beslutning i henhold til artikel 263 TEUF kan ikke rejse tvivl om, at den nævnte beslutning kan tvangsfuldbyrdes, idet det følger af artikel 278 TEUF, at indbringelse af klager for Den Europæiske Unions Domstol ikke har opsættende virkning.

103 Den 15. december 2005 gav Kommissionen sagsøgerne meddelelse om beslutning K(2005) 4634. Kommissionen oplyste i denne forbindelse, at der, hvis sagsøgerne anlagde sag ved Retten eller ved Domstolen, ikke ville blive iværksat fuldbyrdelsesskridt, så længe sagen var verserende, under forudsætning af, at to betingelser var opfyldt før datoen for udløbet af betalingsfristen. I henhold til artikel 86, stk. 5, i forordning nr. 2342/2002 indebar disse to betingelser for det første, at Kommissionens fordring skulle anses for rentebærende fra datoen for betalingsfristens udløb med en sats på 3,56%, og, for det andet, at der skulle stilles en for Kommissionen acceptabel bankgaranti, som skulle dække såvel gælden og renterne som forhøjelsen af gælden, inden den endelige betalingsdato.

104 Sagsøgerne har i den stævning, som de har indgivet i den foreliggende sag, forklaret, at de besluttede ikke at betale den bøde, som de var blevet pålagt, med det samme, og at stille en bankgaranti i overensstemmelse med den mulighed, som Kommissionen havde tilbudt dem, mod betaling af en rentesats på 3,56%.

105 Der skal på baggrund af disse bemærkninger foretages en undersøgelse af den angivelige økonomiske skade og den hævdede årsagsforbindelse mellem denne skade og tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06.

– Om betaling af renterne af bøden

106 For det første skal det bemærkes, at det følger af artikel 299, stk. 1, TEUF, sammenholdt med artikel 278 TEUF, der er nævnt i præmis 102 ovenfor, at den bøde, der blev pålagt ved beslutning K(2005) 4634, var skyldig til Kommissionen til trods for, at der var anlagt sag med påstand om annullation af den nævnte beslutning. Renterne af bøden, der skulle betales med en rentesats på 3,56%, kan derfor ikke kvalificeres som morarenter.

107 For det andet skal det bemærkes, at sagsøgerne under proceduren i sag T-72/06 og sag T-79/06 hverken betalte bøden eller morarenter. Sagsøgerne har således under behandlingen af de nævnte sager haft rådighed over det beløb, der svarer til bødens størrelse forhøjet med morarenter.

108 Sagsøgerne har imidlertid ikke fremlagt oplysninger, der gør det muligt at godtgøre, at det morarentebeløb, som senere blev betalt til Kommissionen, for den periode, der svarede til overskridelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06, var højere end den fordel, som sagsøgerne havde kunnet opnå, hvis de havde haft rådighed over et beløb svarende til bødens størrelse forhøjet med morarenter. Sagsøgerne har med andre ord ikke godtgjort, at renterne af

bøden, der er påløbet i den periode, der svarer til overskridelsen af en rimelig sagsbehandlingstid, var højere end den fordel, som de kunne have opnået ved ikke at betale bøden forhøjet med de renter, der forfaldt på den dato, hvor den rimelig sagsbehandlingstid blev tilsidesat, og de renter, der forfaldt i løbet af den periode, hvor denne tilsidesættelse varede.

109 Det følger heraf, at sagsøgerne ikke har godtgjort, at de i den periode, der svarer til overskridelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06, har lidt et faktisk og reelt tab som følge af, at de måtte betale morarenter af den bøde, der blev pålagt ved beslutning K(2005) 4634.

110 Påstanden om erstatning af den angivelige skade, der består i det tab, der er lidt som følge af, at sagsøgerne ud over en rimelig periode måtte betale renter af bøden, skal derfor forkastes, uden at det er nødvendigt at vurdere, dels hvilken sagsøger, der reelt har betalt morarenter, dels om der foreligger den påberåbte årsagsforbindelse.

– Om betaling af omkostningerne til bankgarantien

111 For det første, hvad angår skaden, fremgår det af sagsakterne, at den bank, som Groupe Gascogne, nu Gascogne, benyttede, stillede en garanti for betalingen af hele bøden forhøjet med morarenter. Det fremgår af oplysningerne i sagsakterne, at Gascogne betalte omkostninger til bankgarantien i form af kvartalsgebyr i den periode, hvor sag T-72/06 og sag T-79/06 var under behandling.

112 Det følger heraf, at Gascogne Sack Deutschland ikke har godtgjort, at selskabet har lidt en faktisk og reel skade, som består i tab, der er lidt som følge af, at sagsøgerne måtte betale omkostninger til bankgarantien ud over en rimelig periode.

113 Påstanden om erstatning af den angivelige skade, der består i de tab, som Gascogne Sack Deutschland har lidt som følge af, at selskabet måtte betale omkostninger til bankgarantien ud over en rimelig periode, skal derfor forkastes.

114 Når der henses til oplysningerne i sagsakterne, må det til gengæld fastslås, at Gascogne har godtgjort, at selskabet har lidt en faktisk og reel skade, der består i det tab, der er lidt som følge af, at selskabet måtte betale omkostninger til bankgarantien i den periode, der svarer til overskridelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06.

115 For det andet, hvad angår årsagsforbindelsen, skal det først bemærkes, at hvis proceduren i sag T-72/06 og sag T-79/06 ikke havde overskredet en rimelig sagsbehandlingstid, ville Gascogne ikke have været forpligtet til at betale omkostninger til bankgarantien i den periode, der svarer til denne overskridelse.

116 Der foreligger således årsagsforbindelse mellem tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06 og indtrædelsen af den skade, som Gascogne har lidt, og som består i det tab, som dette selskab har lidt som følge af betalingen af omkostningerne til bankgarantien i den periode, der svarer til overskridelsen af den rimelige sagsbehandlingstid.

117 Det skal endvidere bemærkes, at det er korrekt, at den kritiserede adfærd skal have været afgørende for skadens indtræden (kendelse af 31.3.2011 Mauerhofer mod Kommissionen, C-433/10 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2011:204, præmis 127, og dom af 10.5.2006, Galileo International Technology m.fl. mod Kommissionen, T-279/03, EU:T:2006:121, præmis 130, jf. ligeledes i denne retning dom af 18.3.2010, Trubowest Handel og Makarov mod Rådet og Kommissionen, C-419/08 P, EU:C:2010:147, præmis 61). Selv om institutionernes bidrag til det tab, der kræves erstattet, foreligger, kan det med andre ord være for fjernt som følge af andre personers ansvar, herunder i givet fald sagsøgerens (dom af 18.3.2010, Trubowest Handel og Makarov mod Rådet og Kommissionen, C-419/08 P, EU:C:2010:147, præmis 59, og kendelse af 31.3.2011, Mauerhofer mod Kommissionen, C-433/10 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2011:204, præmis 132).

118 Det er endvidere allerede blevet fastslået, at et angiveligt tab, der bestod i omkostninger til en bankgaranti, der var afholdt af et selskab, som var blevet pålagt en bøde ved en kommissionsbeslutning, som Retten senere annullerede, ikke direkte var afledt af denne beslutnings retsstridighed, med den begrundelse, at dette tab var opstået på grund af dette selskabs egen beslutning om at stille en bankgaranti for ikke at opfylde sin forpligtelse til at betale bøden inden for den i den omtvistede beslutning fastsatte frist (jf. i denne retning dom af 21.4.2005, Holcim (Deutschland) mod Kommissionen, T-28/03, EU:T:2005:139, præmis 123, og kendelse af 12.12.2007, Atlantic Container Line m.fl. mod Kommissionen, T-113/04, ikke trykt i Sml., EU:T:2007:377, præmis 38).

119 I det foreliggende tilfælde skal det imidlertid for det første bemærkes, at på det tidspunkt, hvor sagsøgerne anlagde deres søgsmål i sag T-72/06 og sag T-79/06, nemlig den 23. februar 2006, og på det tidspunkt, hvor Gascogne stillede en bankgaranti i marts 2006, var tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid ikke muligt at forudse. Gascogne kunne desuden med føje forvente, at de nævnte sager ville blive behandlet inden for en rimelig frist.

120 For det andet skete tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06 efter Gascognes oprindelige beslutning om at stille en bankgaranti.

121 De faktiske omstændigheder i den foreliggende sag adskiller sig således væsentligt fra de omstændigheder, der blev konstateret i dom af 21. april 2005, Holcim (Deutschland) mod Kommissionen (T-28/03, EU:T:2005:139), og kendelse af 12. december 2007, Atlantic Container Line m.fl. mod Kommissionen (T-113/04, ikke trykt i Sml., EU:T:2007:377), som er nævnt i præmis 118 ovenfor. Forbindelsen mellem overskridelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06 og betalingen af omkostningerne til bankgarantien i den periode, der svarer til denne overskridelse, er derfor i modsætning til, hvad Den Europæiske Unions Domstol har hævdet, ikke blevet afbrudt af Gascognes oprindelige beslutning om ikke at betale den bøde, der var blevet pålagt ved beslutning K(2005) 4634, med det samme og om at stille en bankgaranti.

122 Det følger heraf, at der foreligger en tilstrækkelig direkte årsagsforbindelse mellem tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06 og den skade, som Gascogne har lidt som følge af, at selskabet måtte betale omkostninger til bankgarantien i den periode, der svarer til overskridelsen af den nævnte sagsbehandlingstid.

123 For det tredje har sagsøgerne anført, at de har lidt et tab i den periode, der forløb mellem den 30. maj 2011, som var den dato, hvor beslutning K(2005) 4634 blev endelig, og den 12. december 2013, som var den dato, hvor bøden faktisk blev betalt.

124 Det bemærkes i denne forbindelse, at sagsøgerne i deres søgsmål udelukkende har påberåbt sig en tilsidesættelse af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06. De har således ikke påberåbt sig en tilsidesættelse af en rimelig sagsbehandlingstid som følge af den samlede varighed af sagsbehandlingen i sag T-72/06 og den sag, der gav anledning til dom af 26. november 2013, Groupe Gascogne mod Kommissionen (C-58/12 P, EU:C:2013:770), og den samlede varighed af sagsbehandlingen i sag T-79/06 og den sag, der gav anledning til dom 26. november 2013, Gascogne Sack Deutschland mod Kommissionen (C-40/12 P, EU:C:2013:768).

125 I det foreliggende tilfælde blev det udelukkende fastslået, at behandlingen af sag T-72/06 og sag T-79/06 havde medført en tilsidesættelse af en rimelig sagsbehandlingstid (jf. præmis 78 ovenfor).

126 Tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06 blev således bragt til ophør med afsigelsen af dom af 16. november 2011, Groupe Gascogne mod Kommissionen (T-72/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:671), og af 16. november 2011, Sachsa Verpackung mod Kommissionen (T-79/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:674).

127 Sagsøgerne var således fra den 16. november 2011 i stand til at vurdere, dels om der var sket en tilsidesættelse af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06, dels den skade, som Gascogne havde lidt, og som bestod i et tab, der var forvoldt som følge af, at selskabet havde måttet betale omkostninger til bankgarantien i den periode, der svarede til overskridelsen af den nævnte sagsbehandlingstid.

128 I de appeller, som sagsøgerne iværksatte den 27. januar 2012 til prøvelse af dom af 16. november 2011, Groupe Gascogne mod Kommissionen (T-72/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:671), og af 16. november 2011, Sachsa Verpackung mod Kommissionen (T-79/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:674), gjorde sagsøgerne gældende, at den urimeligt lange sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06 havde haft bebyrdende økonomiske konsekvenser for selskaberne og nedlagde på dette grundlag påstand om nedsættelse af den bøde, som de var blevet pålagt med solidarisk hæftelse.

129 Endelig blev beslutning K(2005) 4634, hvorved sagsøgerne blev pålagt en bøde, først endelig den 26. november 2013, og den af Kommissionen tilbudte mulighed for at stille en bankgaranti ophørte denne dato som følge af, at sagsøgerne valgte at iværksætte appel til prøvelse af dom af 16. november 2011, Groupe Gascogne mod Kommissionen (T-72/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:671), og af 16. november 2011, Sachsa Verpackung mod Kommissionen (T-79/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:674).

130 Det følger heraf, at der ikke er en tilstrækkelig direkte årsagsforbindelse mellem den omstændighed, at omkostningerne til bankgarantien blev betalt efter afsigelsen af dom af 16. november 2011, Groupe Gascogne mod Kommissionen (T-72/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:671), og af 16. november 2011, Sachsa Verpackung mod Kommissionen (T-79/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:674), som bragte tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06 til ophør, og denne tilsidesættelse, idet betalingen af disse omkostninger var resultatet af sagsøgernes egne selvstændige beslutning, som de traf efter den nævnte tilsidesættelse, om ikke at betale bøden, om ikke at anmode om udsættelse af gennemførelsen af beslutning K(2005) 4634 og om at iværksætte appel til prøvelse af de nævnte domme.

131 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at der er en tilstrækkelig direkte årsagsforbindelse mellem dels tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06, dels den skade, som Gascogne led før afsigelsen af dom 16. november 2011, Groupe Gascogne mod Kommissionen (T-72/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:671), og af 16. november 2011, Sachsa Verpackung mod Kommissionen (T-79/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:674), og som består i betalingen af omkostningerne til bankgarantien i den periode, der svarer til overskridelsen af en rimelig sagsbehandlingstid.

Om vurderingen af den lidte økonomiske skade

132 Det bemærkes for det første, at varigheden af proceduren i sag T-72/06 og sag T-79/06 overskred en rimelig sagsbehandlingstid med 20 måneder i hver af disse sager (jf. præmis 78 ovenfor).

133 For det andet har sagsøgerne anført, at de led skade i perioden fra den 30. maj 2011, som var den dato, hvor beslutning K(2005) 4634 burde have været endelig, og den 12. december 2013, som var den dato, hvor bøden faktisk blev betalt.

134 Sagsøgerne har for det første i denne forbindelse i stævningen anført, at samtlige de omkostninger, der var forbundet med bankgarantien, som de betalte »efter den 30. maj 2011«, skal anses for lidte tab. Sagsøgerne har til støtte for deres erstatningspåstand fremlagt transaktionsmeddelelser, der er udstedt af en bank fra andet kvartal 2011.

135 Det krav om erstatning af et beløb på 184 571 EUR, som sagsøgerne har fremsat i forbindelse med den anden påstand, må således i lyset af de i stævningen anførte grunde anses for at svare til betalingen af de omkostninger til bankgarantien, der blev afholdt fra og med den 30. maj 2011.

136 Det følger imidlertid af de regler, der regulerer rettergangsmåden ved Unionens retsinstanser, navnlig af artikel 21 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol og artikel 44, stk. 1, i procesreglementet af 2. maj 1991, at tvisten fastlægges og afgrænses af parterne, og at Unionens retsinstanser ikke kan træffe afgørelse ud over, hvad der er gjort gældende (dom af 10.12.2013, Kommissionen mod Irland m.fl., C-272/12 P, EU:C:2013:812, præmis 27, og af 3.7.2014, Electrabel mod Kommissionen, C-84/13 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2014:2040, præmis 49).

137 Retten kan således ikke se bort fra sagsøgernes påstand og af egen drift beslutte at tildele erstatning for et tab, der er lidt før den 30. maj 2011, dvs. et tab, der er lidt i en periode, der tidsmæssigt adskiller sig fra den periode, hvori sagsøgerne har hævdet at have lidt et tab.

138 For det andet er der ikke en tilstrækkelig direkte årsagsforbindelse mellem de omkostninger til bankgarantien, som Gascogne betalte efter den 16. november 2011, og tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06 (jf. præmis 130 ovenfor).

139 I det foreliggende tilfælde svarer det tab, der kan kræves erstattet, derfor til de omkostninger til bankgarantien, som Gascogne betalte i perioden fra den 30. maj til den 16. november 2011.

140 For det tredje fremgår det af de af sagsøgerne fremlagte sagsakter, at Gascogne betalte omkostningerne til bankgarantien kvartalsvis, og at det fulde kvartalsgebyr forfaldt til betaling, når bankgarantien fortsat bestod ved påbegyndelsen af et nyt kvartal. Det fremgår endvidere af disse sagsakter, at de omkostninger til bankgarantien, som Gascogne betalte for andet, tredje og fjerde kvartal i 2011, udgjorde henholdsvis 19 945,21 EUR, 20 120,38 EUR og 20 295,55 EUR.

141 De omkostninger til bankgarantien, som Gascogne afholdt, udgjorde således 6 648,40 EUR for juni 2011, 20 120,38 EUR for tredje kvartal i 2011 og 20 295,55 EUR for fjerde kvartal i 2011.

142 Det følger heraf, at de omkostninger til bankgarantien, som Gascogne betalte i perioden fra den 30. maj 2011 til den 16. november 2011, udgjorde 47 064,33 EUR.

143 På baggrund af det ovenstående skal Gascogne tilkendes et beløb på 47 064,33 EUR i erstatning for den økonomiske skade, som tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06 har forvoldt selskabet, og som består i betaling af yderligere omkostninger til bankgaranti.

b) Om de angivelige ikke-økonomiske skader og den hævdede årsagsforbindelse

144 Sagsøgerne har anført, at tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid har forvoldt flere ikke-økonomiske skader, nemlig en krænkelse af virksomhedens omdømme, usikkerhed i forbindelse med tilrettelæggelsen af de beslutninger, der skulle træffes, forstyrrelser af selve virksomhedsdriften og endelig i form af en følelse af ængstelse og ubehag hos medlemmerne af selskabets ledelsesorganer og dets ansatte. Der er desuden direkte årsagsforbindelse mellem tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid og de angivelige ikke-økonomiske skader. Sagsøgerne har opgjort deres ikke-økonomiske skader til mindst 500 000 EUR.

145 Den Europæiske Unions Domstol har heroverfor for det første anført, at sagsøgerne ikke har præciseret de forhold, der udgør de ikke-økonomiske skader, og at sagsøgerne ikke har godtgjort, at de har lidt en faktisk og reel skade. For det andet og subsidiært har sagsøgerne ikke ført bevis for, at der foreligger

årsagsforbindelse mellem tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid og de ikke-økonomiske skader, som de hævder at have lidt. For det tredje og mere subsidiært bør den ikke-økonomiske skade opgøres til højst 5 000 EUR.

146 Der skal først foretages en vurdering af den ikke-økonomiske skade, som medlemmerne af ledelsesorganerne i de sagsøgende selskaber og deres ansatte hævder at have lidt, og derefter den ikke-økonomiske skade, som sagsøgerne hævder selv at have lidt.

Om den ikke-økonomiske skade, som medlemmerne af ledelsesorganerne i de sagsøgende selskaber og deres ansatte hævder at have lidt

147 Det skal bemærkes, at påstandene i stævningen udelukkende vedrører sagsøgernes egne interesser og ikke de personlige interesser hos de sagsøgende selskabers ledende personale eller ansatte. Sagsøgerne har i øvrigt ikke påberåbt sig, at der sket en rettighedsoverdragelse, eller at der foreligger et udtrykkeligt mandat, der bemyndiger dem til at nedlægge påstand om erstatning af de skader, som deres ledende personale og ansatte har lidt.

148 Påstanden om erstatning af den ikke-økonomiske skade, som de sagsøgende selskabers ledende personale og ansatte angiveligt har lidt, kan derfor ikke antages til realitetsbehandling, fordi det ikke af sagsakterne fremgår, at det nævnte ledende personale og de ansatte havde bemyndiget sagsøgerne til at anlægge et erstatningssøgsmål på deres vegne (jf. i denne retning kendelse af 12.5.2010, CPEM mod Kommissionen, C-350/09 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2010:267, præmis 61, og dom af 30.6.2009, CPEM mod Kommissionen, T-444/07, EU:T:2009:227, præmis 39 og 40).

149 Det er under alle omstændigheder ikke godtgjort, at de sagsøgende selskabers ledende personale og ansatte har lidt skade. Dels har sagsøgerne nemlig fremsat anbringender, der har karakter af rene påstande, og ikke fremlagt nogen konkrete oplysninger, der kan godtgøre, at deres ledende personale og ansatte skulle have oplevet en følelse af ængstelse og ubehag som følge af tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06. Dels har sagsøgerne ikke godtgjort, at deres ledende personale og ansatte har lidt en direkte personlig skade, der adskiller sig fra den skade, som sagsøgerne personligt har lidt.

150 Følgelig skal påstanden om erstatning af den ikke-økonomisk skade, som de sagsøgende selskabers ledende personale og ansatte har lidt, afvises og under alle omstændigheder forkastes som ugrundet.

Om den ikke-økonomiske skade, som sagsøgerne hævder at have lidt

151 Det fremgår af retspraksis, at i det omfang sagsøgeren ikke har fremført nogen omstændighed, der gør det muligt at anse det for godtgjort, at selskabet har lidt en ikke-økonomisk eller immateriel skade, og at fastslå skadens omfang, påhviler det i det mindste sagsøgeren at bevise, at den adfærd, sagsøgeren har anfægtet, var så alvorlig, at den har påført sagsøgeren en sådan skade (jf. i denne retning dom af 16.7.2009, SELEX Sistemi Integrati mod Kommissionen, C-481/07 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2009:461, præmis 38, af 28.1.1999, BAI mod Kommissionen, T-230/95, EU:T:1999:11, præmis 39, og af 16.10.2014, Evropaïki Dynamiki mod Kommissionen, T-297/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:888, præmis 31, 46 og 63).

152 Det bemærkes i denne forbindelse for det første, at der i stævningen blot er henvist til en krænkelse af sagsøgernes omdømme, uden at der er anført andre præciseringer.

153 Under disse omstændigheder har sagsøgerne ikke godtgjort, at tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06 kunne medføre en krænkelse af deres omdømme.

154 I det foreliggende tilfælde er den konstatering af, at der er sket en tilsidesættelse af en rimelig sagsbehandlingstid, som er foretaget i præmis 78 ovenfor, når der henses til genstanden for tilsidesættelsen og dennes grovhed, under alle omstændigheder tilstrækkelig til at erstatte den krænkelse af selskabernes omdømme, som sagsøgerne hævder at have været udsat for.

155 For det andet er den omstændighed, at sagsøgerne blev placeret i en usikker situation med hensyn til, om de ville få medhold i det søgsmål, som de havde anlagt til prøvelse af beslutning K(2005) 4634, uløseligt forbundet med enhver retssag. Sagsøgerne var i øvrigt vidende om, at sag T-72/06 og sag T-79/06 havde en vis grad af kompleksitet, og at denne kompleksitet var forbundet dels med antallet af sager, der løbende blev indbragt for Retten på de forskellige processprog til prøvelse af beslutning K(2005) 4634, dels med den omstændighed, at denne ret var nødt til at foretage en grundig gennemgang af omfattende sagsakter, og navnlig behovet for at fastlægge de faktiske omstændigheder og foretage en materiel prøvelse vedrørende tvisten.

156 Varigheden af proceduren i sag T-72/06 og sag T-79/06, som var på fem år og ni måneder, overskred imidlertid den forventede varighed, som sagsøgerne navnlig på tidspunktet for anlæggelsen af deres søgsmål havde kunnet forvente. Proceduren i sag T-72/06 og sag T-79/06 viser endvidere, at der gik tre år og ti måneder mellem afslutningen af den skriftlige forhandling og indledningen af den mundtlige forhandling i sagen. Disse perioder kan ikke på nogen måde begrundes med henvisning til vedtagelsen af foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse, bevisoptagelse eller opståede procedurespørgsmål.

157 Under disse omstændigheder kunne tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06 skabe en for sagsøgerne usikker situation, som var større end den usikkerhed, der normalt er forbundet med en retssag. Denne langvarige periode med usikkerhed har nødvendigvis påvirket planlægningen af de beslutninger, der skulle træffes, og driften af disse selskaber og har derfor udgjort en ikke-økonomisk skade.

158 For det tredje kan den ikke-økonomiske skade, som sagsøgerne har lidt, som følge af den langvarige periode med usikkerhed, som de blev udsat for, under omstændighederne i det foreliggende tilfælde ikke fuldt ud erstattes ved konstateringen af, at der er sket en tilsidesættelse af en rimelig sagsbehandlingstid.

159 Sagsøgerne har i denne forbindelse anført, at den ikke-økonomiske skade, når der henses til de faktiske omstændigheder, skal opgøres til »mindst« 500 000 EUR.

160 Sagsøgerne har imidlertid for det første ikke fremlagt oplysninger, der er tilstrækkelige til at kunne begrunde det beløb på »mindst« 500 000 EUR, der kræves i erstatning af den ikke-økonomiske skade. Det skal endvidere bemærkes, at det beløb, som sagsøgerne har nedlagt påstand om, har til formål at erstatte flere ikke-økonomiske skader, og navnlig en krænkelse af selskabernes omdømme, som ikke kan anses for godtgjort, og som under alle omstændigheder er blevet tilstrækkeligt erstattet ved konstateringen af, at der er sket en tilsidesættelse af en rimelig sagsbehandlingstid (jf. præmis 152-154 ovenfor).

161 For det andet har Domstolen fastslået, at Unionens retsinstanser, henset til behovet for at sikre de EU-retlige konkurrencereglers iagttagelse, ikke udelukkende på grund af en tilsidesættelse af en rimelig sagsbehandlingstid kan give en appellant medhold i, at der kan rejses tvivl om den materielle rigtighed eller størrelsen af en bøde, når samtlige de anbringender, der er blevet gjort gældende til anfægtelse af konstateringerne vedrørende størrelsen af denne bøde og de former for adfærd, som pålægges en sanktion ved denne bøde, er blevet forkastet (dom af 26.11.2013, Groupe Gascogne mod Kommissionen, C-58/12 P, EU:C:2013:770, præmis 78, jf. ligeledes i denne retning dom af 16.7.2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland mod Kommissionen, C-385/07 P, EU:C:2009:456, præmis 194, og af 8.5.2014, Bolloré mod Kommissionen, C-414/12 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2014:301, præmis 105).

162 Det følger heraf, at en manglende iagttagelse af en rimelig sagsbehandlingstid ikke i forbindelse med behandlingen af et søgsmål, der er anlagt til prøvelse af en kommissionsafgørelse, som pålægger en virksomhed en bøde for overtrædelse af de EU-retlige konkurrenceregler, kan føre til en hel eller delvis ophævelse af den ved denne afgørelse pålagte bøde (dom af 26.11.2013, Groupe Gascogne mod Kommissionen, C-58/12 P, EU:C:2013:770, præmis 78, og af 26.11.2013, Kendrion mod Kommissionen, C-50/12 P, EU:C:2013:771, præmis 88, jf. ligeledes i denne retning dom af 8.5.2014, Bolloré mod Kommissionen, C-414/12 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2014:301, præmis 107).

163 Når der henses til beløbets størrelse, vil tildelingen af det beløb, som sagsøgerne har krævet i erstatning for den ikke-økonomiske skade, som de har lidt, imidlertid faktisk svare til at anfægte størrelsen af den bøde, som sagsøgerne er blevet pålagt ved beslutning K(2005) 4634, selv om det ikke er blevet godtgjort, at tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06 har haft betydning for denne bødes størrelse.

164 Det af sagsøgerne krævede beløb kan således ikke anses for et relevant kriterium for vurderingen af størrelsen af det beløb, som sagsøgerne kan kræve erstattet.

165 Når der henses til den vurdering, der er foretaget i præmis 155-164 ovenfor, og navnlig til omfanget af tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid, sagsøgernes adfærd, behovet for at sikre de EU-retlige konkurrencereglers iagttagelse og effektiviteten af det foreliggende søgsmål, skal det derfor efter ret og billighed fastslås, at et beløb på 5 000 EUR til hver af sagsøgerne udgør en tilstrækkelig erstatning af det tab, som de har lidt som følge af den langvarige periode med usikkerhed, som de hver især befandt sig i i forbindelse med proceduren i sag T-72/06 og sag T-79/06.

c) Om renterne

166 Sagsøgerne har nedlagt påstand om, at Retten skal tillægge udlignings- og morarenter til erstatningsbeløbet til den sats, som ECB anvender på sine vigtigste refinansieringstransaktioner, forhøjet med to procentpoint beregnet fra sagens anlæg.

167 Det er i denne forbindelse vigtigt at sondre mellem udligningsrenter og morarenter (dom af 27.1.2000, Mulder m.fl. mod Rådet og Kommissionen, C-104/89 og C-37/90, EU:C:2000:38, præmis 55).

168 For det første, hvad angår udligningsrenter, skal det bemærkes, at de skadevirkninger, som følger af den tid, der er gået mellem skadens opståen og vurderingen af erstatningen, ikke må lades ude af betragtning, for så vidt som der skal tages hensyn til den indtrådte pengeforringelse (jf. i denne retning dom af 3.2.1994, Grifoni mod Kommissionen, C-308/87, EU:C:1994:38, præmis 40, og af 13.7.2005, Camar mod Rådet og Kommissionen, T-260/97, EU:T:2005:283, præmis 138). Udligningsrenter tilsigter at kompensere for den tid, der medgår frem til retsinstansernes fastsættelse af skadesbeløbet, uanset enhver forsinkelse, der kan tilskrives debitor (dom af 12.2.2015, Kommissionen mod IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, præmis 37).

169 Sluttidspunktet for den periode, for hvilken der er ret til monetær revaluering, skal principielt være sammenfaldende med datoen for afsigelsen af den dom, hvori forpligtelsen til at erstatte den skade, sagsøgeren har lidt, fastslås (jf. i denne retning dom af 19.5.1992, Mulder m.fl. mod Rådet og Kommissionen, C-104/89 og C-37/90, EU:C:1992:217, præmis 35, af 13.7.2005, Camar mod Rådet og Kommissionen, T-260/97, EU:T:2005:283, præmis 142 og 143, og af 26.11.2008, Agraz m.fl. mod Kommissionen, T-285/03, ikke trykt i Sml., EU:T:2008:526, præmis 54 og 55).

170 I det foreliggende tilfælde dækker det beløb, som hver af sagsøgerne er blevet tilkendt i erstatning for den ikke-økonomiske skade, som de hver især har lidt, den periode, der lå før datoen for afsigelsen af den foreliggende dom, og der skal derfor ikke tilkendes udligningsrenter for perioden før denne dato.

171 Hvad endvidere angår det beløb, som Gascogne har krav på i erstatning for den økonomiske skade, som dette selskab har lidt, følger det af den retspraksis, der er henvist til i præmis 168 ovenfor, at sagsøgerne med rette kan kræve, at der til dette beløb skal tillægges udligningsrenter med virkning fra den 30. maj 2011.

172 Sagsøgerne har imidlertid med deres anden påstand nedlagt påstand om, at Retten til det erstatningsbeløb, som de har krav på, skal tilføje udligningsrenter »beregnet fra sagens anlæg« i den foreliggende sag, hvilket de bekræftede under retsmødet.

173 De udligningsrenter, der skal tillægges det beløb, som Gascogne har krav på i erstatning for den økonomiske skade, som dette selskab har lidt, skal derfor regnes fra den 4. august 2014, i overensstemmelse med den i stævningen nedlagte påstand.

174 Sagsøgerne, der har gjort gældende at have lidt et tab, har i øvrigt ikke fremlagt nogen beviser, der gør det muligt at anse det for godtgjort, at de omkostninger til bankgarantien, som Gascogne betalte i perioden fra den 30. maj 2011 til den 16. november 2011 skal forrentes til den sats, som ECB anvender på sine vigtigste refinansieringstransaktioner, forhøjet med to procentpoint (jf. i denne retning dom af 27.1.2000, Mulder m.fl. mod Rådet og Kommissionen, C-104/89 og C-37/90, EU:C:2000:38, præmis 219, og af 26.11.2008, Agraz m.fl. mod Kommissionen, T-285/03, ikke trykt i Sml., EU:T:2008:526, præmis 49).

175 Gascogne kan således ikke kræve, at der skal tilkendes udligningsrenter beregnet på grundlag af den sats, som ECB anvender på sine vigtigste refinansieringstransaktioner, forhøjet med to procentpoint.

176 Pengeforringelsen er til gengæld afspejlet i den af Eurostat (Den Europæiske Unions Statistiske Kontor) konstaterede årlige inflationssats for den pågældende periode i den medlemsstat, hvori Gascogne er etableret (jf. i denne retning dom af 27.1.2000, Mulder m.fl. mod Rådet og Kommissionen, C-104/89 og C-37/90, EU:C:2000:38, præmis 220 og 221, af 13.7.2005, Camar mod Rådet og Kommissionen, T-260/97, EU:T:2005:283, præmis 139, og af 26.11.2008, Agraz m.fl. mod Kommissionen, T-285/03, ikke trykt i Sml., EU:T:2008:526, præmis 50).

177 Satsen for de udligningsrenter, som skal tillægges det beløb, som Gascogne har krav på i erstatning for den økonomiske skade, som selskabet har lidt, svarer derfor til den af Eurostat konstaterede årlige inflationssats for den medlemsstat, hvori dette selskab er etableret, for perioden fra den 4. august 2014 og datoen for afsigelsen af den foreliggende dom, inden for rammerne af den af sagsøgerne nedlagte påstand.

178 For det andet, hvad angår morarenter, fremgår det af retspraksis, at forpligtelsen til at betale sådanne renter i princippet opstår den dag, hvor den dom, hvorved der fastslås en pligt til erstatning af skaden, afsiges (jf. i denne retning dom af 26.6.1990, Sofrimport mod Kommissionen, C-152/88, EU:C:1990:259, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).

179 Ved fastsættelsen af morarentesatsen er det passende at tage hensyn til artikel 83, stk. 2, litra b), og artikel 111, stk. 4, litra a), i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1268/2012 af 29. oktober 2012 om gennemførelsesbestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget (EUT 2012, L 362, s. 1). Det fremgår af disse bestemmelser, at rentesatsen for fordringer, som ikke er indfriet inden for den fastsatte frist, er den sats, som ECB anvender på sine vigtigste refinansieringstransaktioner den første kalenderdag i den måned, hvor fristen udløber, og som offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*, C-udgaven, forhøjet med 3,5 procentpoint.

180 I det foreliggende tilfælde skal de erstatningsbeløb, der er nævnt i præmis 143 og 165 ovenfor, herunder de udligningsrenter, der skal tillægges det beløb, som Gascogne har krav på i erstatning for den lidte økonomiske skade, forhøjes med morarenter, der skal beregnes fra afsigelsen af den foreliggende dom og indtil betaling sker.

181 Satsen for denne forhøjelse skal i øvrigt fastsættes inden for rammerne af den af sagsøgerne nedlagte påstand (jf. i denne retning dom af 19.5.1992, Mulder m.fl. mod Rådet og Kommissionen, C-104/89 og C-37/90, EU:C:1992:217, præmis 35, og af 8.5.2007, Citymo mod Kommissionen, T-271/04, EU:T:2007:128, præmis 184).

182 Morarentesatsen er derfor den rentesats, som ECB fastsætter for sine vigtigste refinansieringstransaktioner, forhøjet med to procentpoint, således som sagsøgerne har nedlagt påstand om.

d) Konklusion vedrørende erstatnings- og rentebeløbene

183 På baggrund af samtlige ovenstående betragtninger skal det foreliggende søgsmål delvist tages til følge, for så vidt som der derved er nedlagt påstand om erstatning af den skade, som sagsøgerne har lidt som følge af tilsidesættelsen af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06, uden at det er fornødent at indhente en sagkyndig erklæring, således som sagsøgerne subsidiært har nedlagt påstand om.

184 Det beløb, som Gascogne har krav på i erstatning for den skade, som selskabet har lidt som følge af, at selskabet har betalt yderligere omkostninger til bankgarantien, udgør 47 064,33 EUR forhøjet med udligningsrenter, der skal beregnes fra den 4. august 2014 og indtil afsigelsen af den foreliggende dom, til den af Eurostat konstaterede årlige inflationssats i den medlemsstat, hvori dette selskab er etableret.

185 Det beløb, som hver af sagsøgerne har krav på i erstatning for den ikke-økonomiske skade, som de hver især har lidt, udgør 5 000 EUR.

186 De erstatningsbeløb, der er nævnt i præmis 184 og 185 ovenfor, herunder de udligningsrenter, der skal tillægges det beløb, som Gascogne har krav på i erstatning for den økonomiske skade, som dette selskab har lidt, skal forhøjes med morarenter på de betingelser, der er nævnt i præmis 180 og 182 ovenfor.

187 I øvrigt frifindes Den Europæiske Union.

Sagens omkostninger

188 Ifølge procesreglements artikel 134, stk. 1, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom. Ved kendelse af 2. februar 2015, Gascogne Sack Deutschland og Gascogne mod Den Europæiske Union (T-577/14, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:80), blev den af Den Europæiske Unions Domstol fremsatte formalitetsindsigelse imidlertid forkastet, og afgørelsen om sagens omkostninger udsat. Unionen, repræsenteret ved Den Europæiske Unions Domstol, skal derfor pålægges at bære sine egne omkostninger og at betale de omkostninger, der er opstået for sagsøgerne, og som vedrører den formalitetsindsigelse, der gav anledning til kendelse af 2. februar 2015, Gascogne Sack Deutschland og Gascogne mod Den Europæiske Union (T-577/14, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:80).

189 Ifølge procesreglementets artikel 134, stk. 3, bærer hver part sine egne omkostninger, hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter. Retten kan dog, hvis dette efter omstændighederne findes begrundet, beslutte, at en part, ud over at bære sine egne omkostninger, skal betale en del af modpartens omkostninger.

190 I det foreliggende tilfælde har sagsøgerne delvist fået medhold i deres påstand vedrørende realiteten. Sagsøgerne har imidlertid i vidt omfang tabt sagen med hensyn til deres erstatningspåstand. Under disse omstændigheder og under hensyn til samtlige sagens omstændigheder finder Retten grundlag for at fastslå, at hver part skal bære sine egne omkostninger.

191 Det fremgår af procesreglementets artikel 138, stk. 1, at medlemsstater og institutioner, der er indtrådt i en sag, bærer deres egne omkostninger. Følgelig bestemmes, at Kommissionen skal bære sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Tredje Udvidede Afdeling):

1) Den Europæiske Union, repræsenteret ved Den Europæiske Unions Domstol, tilpligtes at betale en erstatning på 47 064,33 EUR til Gascogne for den økonomiske skade, som dette selskab har lidt på grund af tilsidesættelsen af den rimelige sagsbehandlingstid i de sager, der gav anledning til dom af 16. november 2011, Groupe Gascogne mod Kommissionen (T-72/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:671), og af 16. november 2011, Sachsa Verpackung mod Kommissionen (T-79/06, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:674). Denne erstatning revalueres ved en forrentning, der beregnes fra den 4. august 2014 og indtil afsigelsen af nærværende dom, med den af Eurostat (Den Europæiske Unions Statistiske Kontor) konstaterede årlige inflationsrate for den pågældende periode i den medlemsstat, hvor dette selskab er etableret.

2) Unionen, repræsenteret ved Den Europæiske Unions Domstol, tilpligtes at betale en erstatning på 5 000 EUR til Gascogne Sack Deutschland GmbH og en erstatning på 5 000 EUR til Gascogne for den ikke-økonomiske skade, som disse selskaber hver for sig har lidt på grund af overskridelsen af den rimelige sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06.

3) De erstatningsbeløb, der er omhandlet i punkt 1) og 2), forhøjes med morarenter fra afsigelsen af nærværende dom, og indtil det fulde erstatningsbeløb er blevet betalt på grundlag af den sats, som er fastsat af Den Europæiske Centralbank (ECB) for dennes vigtigste refinansieringstransaktioner, forhøjet med to procentpoint.

4) I øvrigt frifindes Unionen.

5) Unionen, repræsenteret ved Den Europæiske Unions Domstol, tilpligtes at bære sine egne omkostninger og at betale de omkostninger, der er opstået for Gascogne Sack Deutschland og Gascogne, og som vedrører den formalitetsindsigelse, der gav anledning til kendelse af 2. februar 2015, Gascogne Sack Deutschland og Gascogne mod Unionen (T-577/14, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:80).

6) Gascogne Sack Deutschland og Gascogne på den ene side og Unionen, repræsenteret ved Den Europæiske Unions Domstol, på den anden side, bærer deres egne omkostninger vedrørende den sag, der gav anledning til nærværende dom.

7) Europa-Kommissionen bærer sine egne omkostninger.

Papasavvas Labucka Bieliūnas

Kreuschitz Forrester

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 10. januar 2017.

Underskrifter

Indhold

Tvistens baggrund 2

Retsforhandlinger og parternes påstande 2

Retlige bemærkninger 5

A – Om formaliteten 5

1. Om det principale anbringende til støtte for formalitetsindsigelsen vedrørende stævningens manglende klarhed og præcision 5

a) Om identiteten af det selskab, der har lidt den angivelige økonomiske og ikke-økonomiske skade 5

b) Om årsagen til, indholdet af og omfanget af den angivelige ikke-økonomiske skade 6

2. Om det subsidiære anbringende til støtte for formalitetsindsigelsen, der vedrører forældelse af påstanden om erstatning af den angivelige ikke-økonomiske skade 7

B – Om realiteten 8

1. Om den angivelige tilsidesættelse af en rimelig sagsbehandlingstid i sag T-72/06 og sag T-79/06 9

2. Om den angivelige skade og den hævdede årsagsforbindelse 11

a) Om den angivelige økonomiske skade og den hævdede årsagsforbindelse 12

Om den angivelige fortabelse af en mulighed for at finde en investor på et tidligere tidspunkt 12

Om det angivelige tab, der er forvoldt ved betalingen af renterne af bøden og ved betalingen af omkostningerne til bankgarantien 14

– Indledende bemærkninger 15

– Om betaling af renterne af bøden 15

– Om betaling af omkostningerne til bankgarantien 16

Om vurderingen af den lidte økonomiske skade 18

b) Om de angivelige ikke-økonomiske skader og den hævdede årsagsforbindelse 19

Om den ikke-økonomiske skade, som medlemmerne af ledelsesorganerne i de sagsøgende selskaber og deres ansatte hævder at have lidt 20

Om den ikke-økonomiske skade, som sagsøgerne hævder at have lidt 20

c) Om renterne 22

d) Konklusion vedrørende erstatnings- og rentebeløbene 24

Sagens omkostninger 24